

ΠΕΡΙ ΥΠΝΟΒΑΣΙΑΣ.

ΥΠΟ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΜΙΟΥ.

Η ΥΠΝΟΒΑΣΙΑ συνίσταται εἰς ἐκλείψιν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐντελῆ τῶν ἐξωτερικῶν αἰσθήσεων, ἐνῶ ἡ φαντασία εἶναι εἰς ἐνέργειαν. Ὁ ὑπνοβάτης δὲν γνωρίζει τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ κατάστασιν, ἀλλὰ φαντάζεται ὅτι ὑπάρχει εἰς περιστάσεις διαφορετικὰς ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι τὸν περικυκλόνουν. Ὁθεν συμπεραίνεται ὅτι ἡ ὑπνοβασία εἶναι τροποποιήσις ὀνείρων. Ἡ νευρική κατάστασις, ἥτις προξενεῖ τὰ πλέον περίεργα φαινόμενα τῆς ὑπνοβασίας, εἶναι τοιοῦτου εἶδους, ὥστε, ἐνῶ αἱ αἰσθήσεις εἶναι γενικῶς ἐσκοτισμέναι ὡς εἰς ὕπνον, καὶ πᾶν ἄλλο ἀντικείμενον μένει ἀπαράτητον, ὁ ὑπνοβάτης βλέπει, αἰσθάνεται, καὶ περιεργάζεται τὰ ἰδιαίτερα ἀντικείμενα μόνον πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπευθύνεται ἡ προσοχή του, καὶ μὲ τὰ ὁποῖα τὸν σχετίζουσιν αἱ ἐσωτερικαὶ κινήσεις τοῦ νοός του. Οἱ ὑπνοβάται ἐνθυμούνται ἐνίοτε τὰς περιστάσεις ἢ πράξεις τῆς ὑπνοβασίας των ὅταν ἀνανήψωσιν, ἀπαράλλακτα καθὼς ἡμεῖς εἰς τὴν ἐξυπνον κατάστασιν μας ἐνθυμούμεθα τὰ ὄνειρά μας. Καθὼς ὁ ὀνειρευόμενος, οὕτω καὶ ὁ ὑπνοβάτης, καταγίνεται εἰς ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα κἀνένα καιρὸν τοῦ ὤλκυσαν τὴν προσοχήν, καὶ ἔκαμαν ζωηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὸν νοῦν του, ὅταν ἦτον ἐξυπνος. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ ὑπνοβάτης ὀνειρεύεται μὲ τὴν προσθήκην ὅτι βάλλει εἰς πρᾶξιν τὰ ὄνειρά του.

Πολλοὶ συγγραφεῖς δι´σχυρίζονται ὅτι ἡ ὑπνοβασία δὲν ἔχει καμμίαν ὁμοιότητα μὲ ὄνειρα, ἐπεὶ δὲ ταῦτα ὑπάρχουν εἰς ἰδανικὸν κόσμον, ἐνῶ οἱ νυκτοπλάνοι καταγίνονται εἰς ἀληθῶς ὑπάρχοντα καὶ ὕλικά ἀντικείμενα. Ὁ προφύσσων Χέινρϋϋ, καθὼς καὶ ὁ Βερτράνδος, θέλει ὅτι οἱ ὑπνοβάται πρέπει νὰ λογίζωνται ἐξυπνοί, ἐπεὶ δὲ ἔχουν τὴν δύναμιν τοῦ νὰ διακρίνωσιν ἀνθρώπους καὶ ἀντικείμενα ὀξυτέραν παρὰ εἰς τὴν συνήθη ἐξυπνον κατάστασιν των. Παρατηρήθη, προσδέτουν οὗτοι, ὅτι μὲ κλειστοὺς πολλὰκις ὀφθαλμοὺς, καὶ ἐνῶ τὰ ὠτά των ἀναισθητοῦν εἰς τὴν προσβολὴν φωνῶν καὶ ἡχῶν (διὰ τινος δυνάμεως, ἥτις ὑποτίθεται ὅτι εἶναι διακεχυμένη καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματός των, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συγκεντρωμένη εἰς τὸ ἐπιγάστριον καὶ δακτύλους) ἀκούουσιν καὶ βλέπουν πολὺ καλῆτερα παρ' ὅταν ἦναι ἐξυπνοί. Μία τόσον ἀπίθανος ἰδέα ἤθελε φανῆν εἰς τινὰς ἀναξία προσοχῆς· ἡ ἐξάπλωσις μ' ὅλον τοῦτο καὶ ἀποδοχή της μεταξὺ πολλῶν καὶ δοκίμων συγγραφέων τῆς Εὐρώπης, καὶ τὰ περίεργα φαινόμενα τὰ ὁποῖα θέλομεν εὐρεῖν εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα, μᾶς ἀναγκάζουν νὰ μὴ τὴν παραδράμωμεν σιωπηλῶς.

Ἡ ὑπνοβασία ἦτο γνωστὴ εἰς τὸν Ἱπποκράτην καὶ Ἀριστοτέλῃ, ὁ δὲ Γαληνὸς εἶχε καὶ προσωπικὴν αὐτῆς πεῖραν, ἀλλὰ τὴν περιέγραψαν ὅλοι συντετμημένα. Ὁ τελευταῖος διηγεῖται περὶ ἑαυτοῦ ὅτι μίαν φορὰν ὑπνοβάτησεν ὀλόκληρον σχεδὸν νύκτα, ἕως οὗ προσκρούσας

εἰς μίαν πέτραν, ἥτις ἔκειτο εἰς τὴν διόδον του, ἐξύπνησε πολλὰ μακρὰν τοῦ κοιτῶνός του.

Διογένης ὁ Λαέρτιος ἱστορεῖ δύο παραδείγματα τοῦ πάθους τούτου, ἐν ἑκ τῶν ὁποίων διαλαμβάνει περὶ Στωϊκοῦ τινὸς φιλοσόφου, ὅστις, ὅταν εὕρισκετο εἰς ὑπνοβατικὴν κατάστασιν, ἐσύνθετεν, ἀνεγίνωσκε, καὶ διώρθονε τὰ συγγράμματά του.

Ὁ Γασσένδης διηγεῖται περὶ ὑπνοβάτου τινός, ὅτι ἐσηκόνετο ἀπὸ τὴν κλίνην καὶ ἐνεδύετο εἰς τὸν ὕπνον του, ἔπειτα κατέβαινεν εἰς τὸ κατώγειον καὶ ἐξήντλει οἶνον ἀπὸ ἑν πιθάριον, ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἔβλεπεν εἰς τὸ σκότος ἐξίσου καθὼς καὶ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἄλλ' ὅτε κατὰ τύχην ἐξύπνα καθ' ὁδὸν, ἡ εἰς τὴν οἶναποδήκην, ἦτον ἀναγκασμένος νὰ ψηλαφᾷ μὲ τὰς χεῖρας τὸν πρὸς τὴν κλίνην δρόμον του. Ἀπεκρίνετο δὲ πάντοτε εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῆς γυναικὸς του ὡς νὰ ἦτον ἐξυπνος, ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον δὲν ἐνθυμεῖτο τίποτε ἀφ' ὅ,τι διέτρεξε. Συχνὰ, ὅταν εὕρισκετο εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, παρεπονεῖτο ὅτι δὲν ἦτον ἀρκετὸν φῶς, καὶ ὑπέθετεν ὅτι ἐξύπνησε πρὶν ἐξημερώσῃ· ὅθεν ἦναπτε λύχνον. Εἰς ἄλλος ὑπνοβάτης, διηγεῖται ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, διέβη διὰ νυκτὸς ἐξωγικωμένον τινὰ χεῖμαρρον, στηριζόμενος ἐπάνω εἰς ῥάβδους, μετὰ δὲ ταῦτα ἐξυπνήσας ἐφοβεῖτο νὰ ἐπιστρέψῃ πρὶν ἐξημερώσῃ.

Ὁ Σοάβιος ἀναφέρει ἐν πολλὰ ἀξιοσημείωτον παράδειγμα ὑπνοβασίας εἰς τινὰ Ἰταλὸν φαρμακοπῶλον, Καστέλλην τὸνομα, ὅστις μετέφραζε καθ' ὕπνον ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν εἰς τὸ Γαλλικόν, καὶ ὅτε τις ἐκ τῶν παρόντων ἔσβυε τὸν ἔμπροσθέν του κείμενον λύχνον, ἔπαυε συγκεχυμένος ἀπὸ τὸ ἔργον του, καὶ ψηλαφῶν μὲ τὰς χεῖρας τὸν εὕρισκε, καὶ μετέβαινεν εἰς τὸ μαγειρεῖον νὰ τὸν μετανάψῃ. Ἄλλοτε ἐνεδύετο τὴν νύκτα, κατέβαινεν εἰς τὸ φαρμακοπωλεῖον, καὶ ἐξ´γιζεν ἰατρικὰ διὰ ὑποθετομένους ἀγοραστὰς, μὲ τοὺς ὁποίους συνωμίλει ὡς παρόντας. Ὅτε τις ἐκ τῶν περιέργων θεατῶν τὸν ὠμίλει περὶ ὑποθέσεων διαφορετικῶν ἀπὸ ἐκείνας, αἷτινες ἐνησχόλουν τὴν φαντασίαν του, δὲν ἐδίδε καμμίαν ἀπόκρισιν· ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ, ἀπεκρίνετο εὐστόχως εἰς ἐρωτήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐσυμφώνουν μὲ τὴν σειρὰν τῶν ἰδεῶν του.

Εἰς τὸ περὶ ἀνθρωπίνης φαντασίας βιβλίον του ὁ Μουρατόρης διηγεῖται περὶ τινος θεράποντος τοῦ Μαρκίωνος Σάλη, Νεγρέττη τὸνομα, ὅστις ὑπνοβάτει κατ' ἔτος περὶ τὸν Μάρτιον μῆνα πάντοτε· κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καθ' ἑσπέρας, ἅμα τὸν ἐκυρίευεν ὁ ὕπνος, ἤρχιζε πρῶτον νὰ λαλῇ ἀσυνάρτητα· ἠγείρετο ἔπειτα καὶ περιήρχετο ἐσπευσμένως τὸ μαγειρεῖον, ἀκολούθως μετέβαινεν εἰς τὸ ἐστιατόριον, καὶ ἀφοῦ προετοίμαζε τὴν τράπεζαν ὡς εἰς δεῖπνον, ἔστεκεν ὀπισθεν μιᾶς καθέδρας μὲ εὐκαιρὸν τρυβλίον εἰς τὰς χεῖρας, ὡς νὰ ὑπηρετῇ τὸν κύριόν του δειπνοῦντα. Ἀφοῦ δ' ἐπρόσμενον ἰκανὴν ὥραν, ὅσην ἐφαντάζετο ὅτι οὗτος ἔτρωγεν, ἐσήκονε τότε τὰ ἐπιπλά τῆς τραπέζης ἐναποταμιεύων αὐτὰ εἰς τὰς διαφόρους θέσεις των ἐν τάξει, καὶ ἀκολούθως

ὑπῆγαιεν εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ κυρίου του, ὅπου διευθέ-
τει καὶ ἐξέρμαινε τὸν κράββατόν του, ἔπειτα κλείων
τὰς θύρας τοῦ οἴκου ἀπεσύρετο πάλιν εἰς τὸ μαγειρεῖον
νὰ ἀναπαυθῇ. Ἄν, ἐνῶ ἐνησχολεῖτο κατ' αὐτὸν τὸν
τρόπον, ἔρριπτε κἀνεῖς ψυχρὸν ὕδωρ εἰς τὸ πρόσωπόν
του, ἢ τοῦ ἡνοιγε τοὺς ὀφθαλμοὺς βιαίως, συνήρχετο
εἰς ἑαυτὸν, ἀλλ' ἔστεκεν ἀρκετὴν ὥραν ἐκθαμβος καὶ
παρὰ λογισμένους. Εἰς τοὺς τοιοῦτους ὑπνοβατικούς
παροξυσμούς του εἶχε πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς σφιγκτὰ
κλεισμένους, ὥστε, ὅτε τοῦ ἐπλησίαζον εἰς τὸ πρόσωπον
ἀναμμένον λύχνον, δὲν προσεῖχεν ὁλότελα εἰς τὴν λάμ-
ψιν τοῦ φωτός. Ἐνίοτε ἐφέρετο κατὰ κεφαλῆς πρὸς
τοὺς τοίχους, καὶ ἐπληρόντο μάλιστα βαρέως· ὅθεν
ὑποτίθεται ὅτι αὐτὸς ὠδηγεῖτο εἰς τὰς νυκτοπλανήσεις
του ἀπὸ συνήθειαν μόνον, καὶ δὲν εἶχε πραγματικὴν
αἰσθησιν τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὅποια τὸν περιστοιχι-
ζον· μεγαλύτερα ἀποδείξεις τούτου εἶναι ὅτι, ὁπότε τις
τὸν ἐσπρωχεν ἔξω τοῦ δρόμου του, περιστρέφε ταχέως
τοὺς βραχίονας κατ' ὅλα τὰ μέρη ψηλαφῶν, ὡς κάμνει
εἰς ἔκλυπος, ὅστις αἰφνης εὐρίσκεται εἰς σκοτεινὸν τό-
πον. Τὸ ἴδιον ἔκαμνε καὶ ὁσάκις εὐρίσκετο εἰς μέρη
τῆς οἰκίας, τὰ ὅποια δὲν ἦσαν ἀκριβῶς γνωστὰ εἰς
αὐτὸν, ὅπου καὶ ἔσφαλλε συχνὰ εἰς τὰς ὑπνοβατικὰς
ἐνσυχολήσεις του. Εἰς ἐκ τῶν παρόντων μίαν ἐσπέραν
ἐκλείσε θύραν τινὰ, διὰ τῆς ὁποίας ὁ νυκτοπλάνος εἶχε
περάσειν πρὸ ὀλίγης ὥρας· εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του οὗτος
ἐκτύπησε βιαίως μὲ τὸ πρόσωπον ἐναντίον τῆς θύρας.
Ἐνίοτε περιέφερε μεθ' ἑαυτοῦ λύχνον διὰ νὰ φέγγῃ ὅθεν
εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἀλλ' εἰς τόπον τοῦ λύχνου ἀντι-
κατέστησαν ἐπίτηδες μίαν φιάλην· αὐτὴν λοιπὸν ἐπῆρε
καὶ περιέφερον ἔνθεν κάκειθεν, φανταζόμενος ὅτι ἐκρά-
τει τὸν λύχνον. Ἄλλοτε πάλιν ἐκάθισε νὰ φάγῃ φυλ-
λίδα ἀπὸ μαρούλια τὴν ὁποίαν εἶχε προετοιμάσειν, ἀντ'
αὐτῆς δὲ ἔδεσαν ἔμπροσθέν του ἄλλην ἀπὸ λάχανον,
προμηθευμένην μὲ ἄφθονον πιπέρι καὶ ἄλας· τὴν ἔφαγε,
μ' ὅλον τοῦτο, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὴν διαφοράν. Ἀντὶ
οἴνου, τὸν ὁποῖον εἶχε ζητήσιν, τὸν ἐπρόσφεραν ὕδωρ·
αὐτὸς δὲ ἔπιε καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ κάμῃ τὴν διάκρισιν·
ἄλλοτε ἀντὶ ταβάκου τὸν ἐπρόσφεραν εἰς τοὺς νυκτῆρας
τριμμένον καφὲν, ἀλλ' αὐτὸς τὸν ἐρρόφησεν εὐχαρίστως,
ὡς νὰ ἦτο τὸ ποθούμενον ἔρρινον. Εἰς μίαν περίστα-
σιν τὸν ἐκτύπησεν εἰς τῶν θεατῶν εἰς τὴν κνήμην μὲ
ράβδον· αὐτὸς δὲ φανταζόμενος ὅτι σκύλος τὸν ἐδάγκη-
σε, πρῶτον ὠργίσθη κατ' αὐτοῦ, κτυπηθεὶς δὲ καὶ δεύ-
τερον, ἔρριπτεν ἀπὸ φόβον τεμάχια ἄρτου πρὸς τὸν ὑπο-
θετόμενον ἀγριωμένον σκύλον διὰ νὰ τὸν καθυψύχασῃ.

Ὁ Βερτράνδος ἀναφέρει περὶ ἱερῶς τινὸς εἰς Γαλλίαν,
ὅτι ἐνίοτε εἰς τὸν ὕπνον του ἐσηκόνετο ἀπὸ τὴν κλίνην,
καὶ ἔγραφε διδαχάς· ἀφοῦ δὲ ἐτελείονεν ἐκάστην σελί-
δα, τὴν ἀνεγίνωσκε μεγαλοφώνως, καὶ ὁσάκις ἦτο χρεῖα,
ἔσβυνε λέξεις, καὶ ἔγραφε τὰς διορθώσεις ἄνωθεν τῆς
γραμμῆς ἀκριβέστατα. Οἱ περίεργοι παρατηρηταὶ
διὰ νὰ διακρίνωσιν ἂν ἐμεταχειρίζετο τὰς ὀψεις του
ὅταν ἔγραφεν, ἔβαλαν ἓν χονδρὸν χαρτίον ὑποκάτω

τῆς σιαγόνης του εἰς τρόπον, ὥστε δὲν ἡμπόρει νὰ ἴδῃ
τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης κείμενον χαρτίον, εἰς τὸ ὁποῖον
ἔγραφεν, ἀλλ' αὐτὸς ἐξηκολούθει νὰ γράφῃ ὡς νὰ μὴν
ἦτο κἀνὲν ἐμπόδιον ἔμπροσθέν του. Θέλοντες νὰ μά-
θωσι τίνι τρόπῳ ἔκρινε περὶ τῆς παρουσίας ἀντικειμέ-
νων, τὰ ὅποια εἶχεν ὑπ' ὄψιν, τοῦ ἀφήρεσαν κατ' ἐπανά-
ληψιν τὸ χαρτίον εἰς τὸ ὁποῖον ἔγραφε, καὶ ἔβαλαν
εἰς τὸν τόπον τοῦ ἄλλο· κατελάμβανε, μ' ὅλον τοῦτο,
τὴν ἀπάτην ἀπὸ τὴν διαφοράν τοῦ μεγέθους, διότι, ὅτε
τοῦ ἀντικατέστησαν ἰσομέγεθες χαρτίον μὲ τὸ ἰδικόν
του, ὑπέθετεν ὅτι ἦτον αὐτὸ τοῦτο, καὶ ἔγραφε τὰς
διορθώσεις εἰς μέρη τῆς σελίδος ἀνάλογα μὲ ἐκείνης,
τὴν ὁποίαν τοῦ εἶχαν ἀφαιρέσειν.

Εἰς μίαν περίστασιν ἐφαντάσθη ὅτι ἐπεριπάτει ἐπά-
νω εἰς τὴν ὄχθην ἐνὸς ποταμοῦ, καὶ ὅτι εἶδεν ἓν παι-
δίον νὰ πῆσῃ εἰς τὸ ὕδωρ, κινδυνεῦον νὰ πνιγῇ. Ἐ-
πήδησε λοιπὸν εἰς τὸν ποταμὸν, καθὼς ἐνόμιζε, διὰ
νὰ σώσῃ τὸ παιδίον, καὶ τῶνόντι ἐρρίφθη συγχρόνως
ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην του, κάμνων τὰ σχήματα ἀνθρώ-
που κολυμβῶντος· ἐμμήθη δὲ τὰς νηκτικὰς ταύτας
κινήσεις ἀρκετὴν ὥραν, ἕως οὗ τέλος πάντων ψηλαφῆσας
εἰς μίαν γωνίαν τῆς κλίνης ἓν δερμάτιον φορέματα, ἐφαν-
τάσθη ὅτι ἤρπασε τὸ παιδίον, καὶ κρατῶν αὐτὸ μὲ τὴν
μίαν χεῖρα ἐκολύμβη μὲ τὴν ἄλλην, ὡς ἐφαντάζετο,
πρὸς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ· ἐναποθέσας δὲ αὐτόν
τὸ δερμάτιον, ἐξῆλθε τῆς κλίνης, τρέμων καὶ βρύχων
τοὺς ὀδόντας, ὡς νὰ ἐκβῆκεν ἀπὸ πολλὰ ψυχρὸν ὕδωρ·
ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς παρόντας ὅτι ἐπάγωσε καὶ σχεδὸν
ἀπέθνησκεν ἀπὸ τὴν ψύχραν, ὅθεν παρεκάλει θερμῶς
νὰ τοῦ φέρωσιν ἓν ποτήριον ῥακῆς διὰ νὰ θερμανθῇ·
ἅμα δὲ τὸν ἐπρόσφεραν καὶ ἐρρόφησε τὸ ζητούμενον
ποτὸν, ἔπασεν ὁ τρόμος τῶν μελῶν του· καὶ χωρὶς νὰ
ἀνάνηψῃ ἀπὸ τὴν ὑπνοβατικὴν του κατάστασιν, ἐπλα-
γίασε καὶ ἐκοιμήθη τὸ ἐπὶ λοιπὸν τῆς νυκτὸς ἀταράχως.

Ἡ ὑπνοβασία θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς ὡς πα-
ρεκτροπὴ τις ἀπὸ τὴν ὑγείῃ κατάστασιν τοῦ ἀνθρωπίνου
σώματος, διότι ἔχει στενὴν σχέσιν μὲ διαφόρους ἀρρώ-
στίας. Ὅταν ἐπανέρχεται συχνὰ, καὶ ἐξακολουθῇ ὁ
παροξυσμὸς τῆς πολὺν καιρὸν, εὐκόλως καταντᾷ εἰς τὴν
ἐπιληψίαν, ἀποπληξίαν, ὑποχονδρίασιν, μελαγχολίαν,
καὶ μανίαν. Ἐκτὸς τούτου, ἡ ὑπνοβασία πρέπει νὰ
θεωρῆται ὡς ἀρρώστημα, ἐπειδὴ τὰ φαινόμενά της εἶναι
ἐναντία εἰς τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἥτις χορηγεῖ τὸν
ὕπνον δι' ἀνακούφισιν καὶ ἀναψυχὴν ἀπὸ τοὺς κόπους,
ἐνῶ αἱ περιπλανήσεις τῶν ὑπνοβατῶν ἀσθενίζουσιν καὶ
κατατρύχουσιν τὸ σῶμα των, καθὼς ἀποδεικνύεται ἀπὸ
τὸν βαθὺν καὶ πολὺν ὕπνον, τὸν ὁποῖον ἐπιφέρει ἡ ὑπνο-
βασία. Τὸ πάθος τοῦτο προσβάλλει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον τοὺς ὅσοι ἔχουν κληρονομικὴν τινὰ προδιάθεσιν.
Ὁ υἱὸς τοῦ προμηθεύοντος Νεγρέττη ἦτον ὑποκείμενος
εἰς τὴν ὑπνοβασίαν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας. Ὁ ἰατρός
Ουῖλλης διηγεῖται ὅτι ὁ πατὴρ καὶ ὅλα τὰ τέκνα μιᾶς
οἰκογενείας εἰς Ἀγγλίαν ἔπασχον αὐτὸ τὸ ἴδιον, καὶ
ὅτι εἰς τὰς νυκτερινὰς των περιπλανήσεις συγχροῦντες

ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου ἐξύπνου μὲ ὄχι πολλὰ εἰάρεστον διάθεσιν. Οἱ μέθυσοι καὶ ἄσωτοι ὑπόκεινται περισσό-
τερον εἰς τὰς ἐφόδους τοῦ παρὰ ὅσοι εἶναι ἐγκρατεῖς. Οἱ ἄνδρες καὶ μάλιστα οἱ ἐφηβοὶ ὑποβατοῦν συγνό-
τερα παρὰ αἱ γυναῖκες καὶ γέροντες, ἢ ὅσοι εἶναι πολλὰ
νέοι. Ἡ πληθωρική κατάστασις τῆς κράσεως, πρὸς
τούτοις, προδιαθέτει τινὰς εἰς τὴν ὑποβασίαν. Ὅθεν
συμφέρει εἰς τοὺς οἰνόφλυγας καὶ ἀδδηφάγους, ἂν δὲν
θέλωσι νὰ τοὺς προσαφῇ καὶ τὸ ἐπίσταντον, ὅτι ν ο β α -
τ α ι , νὰ περιορίσωσι τὰς ὀρέξεις των, καθότι προσιπο-
μεν ὅτι μετὰ τὴν ὑποβασίαν ἔπεται παντελὴς ὀλεθρος
τοῦ ἀνθρωπίνου νοός, ἢ μ α ν ι α .

Αἰνίγμα.

ΓΝΩΡΙΖΩ ἓνα, κοσμοπολίτην, ὅστις ἀδιακόπως πε-
ριπλανᾶται. Τὸ πᾶν ἀφαίρει, καὶ τὸ πᾶν ἀντικαθι-
στᾷ. Εἶναι ἀλαλος, πλὴν ὁμιλεῖ ὅλας τὰς γλώσσας,
καὶ κρίνεται ὁ πλεόν εὐγλωττος ἀπὸ τοὺς ῥήτορας.
Καθησυχάζει ὅλας τὰς ἐριδας, ὅλους τοὺς θορύβους,
ὑποκινεῖ δὲ καὶ προάγει ὅλας τὰς διαφορὰς καὶ τὰς
χριστολογίας. Διεγείρει τὴν ἀνδρείαν, καὶ τὴν δειλίαν
ἐρεθίζει· ἀντίστανται εἰς ὅλα τὰ πελάγη, κατασπᾷ ὅλα
τὰ ἀντιφράγματα, καὶ ποῦποτε δὲν διατρίβει. Σμι-
κρύνει ὅλας τὰς γεωγραφικὰς διαστάσεις, αὐξάνει δὲ
ὅλας τὰς ἡθικάς. Κάμνει τραχυτέρας ὅλας τὰς κοι-
νωνικὰς ἀνωμαλίας, ἢ ἐξισάζει αὐτάς. Ἐχει δύναμιν
εἰς ὅλα τὰ ἐπιτηδεύματα. Προμηθεύει ἀνάπαυσιν,
καὶ ἀποδιώκει τὸν ὕπνον. Εἶναι ὁ κραταῖος βραχίων
τῆς τυραννίας, καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας ὁ ἐγγυητής. Ἡ
ἀρετὴ περιφρονεῖ αὐτὸν, καὶ μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἔμπορεῖ
νὰ τῆς λείψῃ. Ἡ παρουσία τοῦ γενναῖο τὴν ὑπερηφα-
νίαν· ἢ δ' ἀπουσία τοῦ τὴν ταπεινώνει. Εἶναι θρασὺς,
προστακτικὸς, καὶ ἀναίσχυντος· ἐνταυτῷ φιλάνθρωπος
καὶ πρόθυμος εἰς τὸ βοηθεῖν. Εἶναι τῶν φίλων ὁ
ἄριστος, καὶ τῶν ἐχθρῶν ὁ κινδυνώδεστος· ὁ σωφύ-
τατος, καὶ ὁ ὀλεθριώτατος, τῶν συμβούλων. Τοῦ μὲν
ἀσώτου ἐρμηνεύει τὰς γαίας καὶ τοὺς οἴκους· τὸν δὲ
προβλεπτικὸν βοηθεῖ νὰ ἐπισωρεύῃ. Ἀθῶος αὐτὸς,
διαφθείρει τὴν ἀθωότητα. Εἰς ὅλα τὰ ἐγκλήματα
παροτρύνει, προστατεύει ὅλας τὰς κακίας, καὶ προσβάλ-
λει ὅλας τὰς ἀρετάς. Εἶναι τὸ εἰδωλὸν παγκοσμίου
λατρείας. Ἐδνῇ καὶ ἄτομα ζητοῦν νὰ κατέχωσιν αὐ-
τὸν ἀποκλειστικῶς, ἂν καὶ ᾖ ὁ ἀμοιβαῖος καὶ ἀναγ-
καῖος διερμηνεύς των. Ἐπιφέρει ἡδονὴν καὶ κόρον.
Ἐξίσου χρησιμεύει εἰς τὰς φαντασιώδεις καὶ τὰς ἀλη-
θεῖς χρεῖας, ὥς καὶ εἰς τὴν φιλοκαλίαν καὶ τὰ πάθη.
Δίδει τροφὴν καὶ παίγνια εἰς τὴν νηπιότητα· εἶναι δὲ
τροφὴ καὶ παίγνιον εἰς τὸ γηρατεῖον. Φέρει ἄρτον εἰς
τὸ στόμα τοῦ παραλυτικοῦ, καὶ ξίφος εἰς τὴν χεῖρα τοῦ
δολοφόνου. Κωφαίνει πρὸς τοὺς ἰκετεύοντας αὐτὸν
πένητας, καὶ τρέχει ἀπρόσκλητος εἰς τοὺς καταχρωμέ-
νους αὐτὸν πλουσίους. Κάμνει πολλὰ συνοικέσια, καὶ
διαίρει πολυαριθμούς οἰκογενεάς. Ἡ φυσικὴ αὐτοῦ

διάθεσις εἶναι νὰ περιφέρεται ἀδιαλείπτως. Ἀρμύζει
πρὸς πᾶν εἶδος ὑπηρεσίας, ἀλλὰ μ' ὅλον τοῦτο περι-
πλανᾶται. Ἄν ἔλθῃ πρὸς σέ, ἔρχεται διὰ νὰ φύγῃ.
Ἄν τὸν κρατήσῃς, τίποτε δὲν χρησιμεύει, κοιμάται.
Φρόντισε ὥστε νὰ ἐπιστρέψῃ, διότι τὰ πάντα ἐξεύρει
νὰ κάμνῃ· εἰς ὅλα ἐπιτυγχάνει. Ἄν θέλῃς ὑπόυργη-
μα, τίτλους, τιμὰς, ἢ καὶ ἁμαρτιῶν ἄφεσιν, διευθύνῃτι
πρὸς αὐτόν· γνωρίζει ὅλας τὰς ἀποθήκας, ἔχει ὅλας
τὰς κλεῖς. Εἴτε ἀδύνατος εἶσαι εἴτε δυνατός, ἔμπορεῖ
νὰ σέ κάμῃ Κροῖσον ἢ Ἴρον. Ὅποιος καὶ ἂν ᾖσαι,
ἔμπορεῖ νὰ σέ εἰσάξῃ εἰς τὰ ἀνακτόρια. Χωρὶς αὐτοῦ
πρίγκιπες ἤθελον ἀναγκασθῇν νὰ κάμνωσι τὰ ἰδιά-
των ὑποδήματα· ἡ δυσειδὴς Μάρθα ἤθελε μένειν ἀνύ-
πανδρος· ὁ Βουβάρδος ἤθελεν εἰσδαὶ χειροτέχνης· καὶ
ἡ Ῥοδόπη ἤθελεν εἰσδαὶ σεμνὴ γυνή. Αὐτὸς εἶναι
εἰς τὸ μέσον παντός ἀγαθοῦ καὶ παντός κακοῦ. Ἐκαυ-
σε τὴν Κοπενάγην, καὶ ὠκοδόμησε τὴν Πετρούπολιν.
Εἶναι ἀδρανὴς, καὶ μ' ὅλον τοῦτο κινεῖ τὰ πάντα. Εἴ-
ναι ἄψυχος, καὶ ὅμως ἡ ψυχὴ τοῦ κόσμου. Εἰς τὸ
πλήρωμα τῆς δυνάμεώς του, ἂν θέλῃ νὰ χαρίσῃ ὑγείαν,
στέλλει τὸν Ἱπποκράτην· ἂν θέλῃ νὰ περιφρονήσῃ τὸν
θάνατον, ἀνεγείρει πυραμίδας. Τελευταῖον, καίτοι
ἀπὸ τὴν γῆν βλαστήσας, λογίζεται θεός. Ἀλλὰ περὶ
τίνος λαλεῖς;

Ἡ ΠΟΛΙΣ ΛΕΙΨΙΑ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΣ, ἐμπορικῶς, καὶ ἱστορικῶς θεωρου-
μένη ἡ Λειψία εἶναι πόλις πλείστου ἀξία· ὥς δὲ καὶ
πρὸς τὰ τρία ταῦτα σκοπὸν ἔχουσα ἐπὶ τοῦ παρόντος
νὰ θεωρήσωμεν αὐτήν. Πρῶτον ὅμως θέλομεν ὁμιλή-
σειν περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς τοποθεσίας της.

Ἡ Λειψία ἦτο καταρχὰς μικρὰ κώμη, οἰκοδομηθεῖ-
σα ὑπὸ τῶν Σλαύων κατὰ τὴν συρροὴν τοῦ Πάρδου καὶ
Πλείσσου, περικυκλωμένη δὲ ὑπὸ φίλων. Ἐκ τῆς τελευ-
ταίας περιστάσεως λέγεται ὅτι ἔλαβε τὸν ὀνόμα τῆς· διότι
τὰ δένδρα ταῦτα καλοῦνται εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Σλαύων
Λίπ, Λίπα, ἢ Λίψκ. Τὴν σήμερον ἡ πόλις κατέχει
ἐν μίλιον τὸ μῆκος, τρία δὲ τεταρτημόρια τοῦ μιλίου τὸ
πλάτος, ἐπὶ ἐκτεταμένης πεδιάδος, τὴν ὁποίαν δαφιλῶς
ποτίζουσιν οἱ δύο προειρημένοι ποταμοὶ, ὥς καὶ δύο
ἄλλοι καλούμενοι ὁ Λευκὸς Ἐλστερ καὶ ὁ Λούππης.
Ἐλῇ ἐκάλυπτον πρότερον τὴν πεδιάδα ταύτην· ἀλλ'
ὅσον ἐπληθύνοντο οἱ κάτοικοι τῆς Λειψίας, ἡ γῆ βαθ-
μηδὸν ἐξηραίνετο, οἱ βάλλοι ἐπληροῦντο, ἡ καλλιέργεια
ἐξετείνετο, καὶ ἡ καρποφορία καὶ τὸ ὑγεινὸν τοῦ τόπου
μεγάλως προεβιάζοντο, ὥστε ἀνθρῶν κῶμαι κατέχουσιν
τώρα τὴν γῆν, ἥτις ἐκαλύπτετο ποτε μὲ λιμνία στασίμου
ὕδατος.

Τῆς Λειψίας ἡ περὶ τοὺς λόγους φήμη προέρχεται
κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν εἰς αὐτὴν παράδοξον συγ-
κέντρωσιν τοῦ Γερμανικοῦ βιβλιοποιοῦ· ὅχι ὅτι ὅλα
τὰ προϊόντα τῶν Γερμανῶν συγγραφέων τυπώνονται
ἀναγκαίως ἐνταῦθα· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς ὅποιον μέρος τῆς
Γερμανίας καὶ ἂν τυπωθῇ βιβλίον τι, εἰς τὴν Λειψίαν